

Tunne Kelam: "EL regionaalpoliitika vajab värsket ja paindlikku lähenemist liikmesriikidele"

Euroopa Komisjoni uue koosseisu hindamise eesmärgil korraldas Euroopa Parlament kahe nädala vältel volinikukandidaatide kuulamised. Tulevasi volinikke küsitleti vastava valdkonnaga tegelevates parlamendikomisjonides.

28. septembril kuulas regionaalarengu komisjon poola päritolu volinikukandidaat Danuta

Hübnerit. Kohtumisel arutati muuhulgas komisjoni rolli ja töökava EL järgmise finantsperspektiivi kujundamisel ning suhteid Regioonide Komiteega.

Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Demokraatide (ERP-ED) saadikurühma esindajad regionaalarengu komisjonis pidasid volinikukandidaadi esinemist suhteliselt rahuldavaks. Tunne Kelami sõnul oleks ta oodanud kandidaadilt rohkem värsket mõtlemist ning konkreetsemaid lahendusi tasakaalustamiseks liidu laienemisega suurenenud erinevusi piirkondade arengutasemetes. Siiski hindas ta positiivselt volinikukandidaadi tähelepanu postkommunistlike liikmesriikide tööstuspiirkondade struktuursete ümberkorraldustega kaasnevatele raskustele ning kavale anda neile regioonidele täiendavat toetust. Samas juhtis Kelam tähelepanu Kirde-Eesti olukorrale ning vajadusele olla paindlik EL vahendite rakendamisel suhteliselt väiksematele piirkondadele.

Samal nädalal kohtus Tunne Kelam Brüsselis Regioonide Komitee Eesti delegatsiooniga ning informeeris delegatsiooni liikmeid regionaalarengukomisjoni tegevusest ja elavast arutelust koostöö tugevdamise kohta Regioonide Komiteega. Kelam rõhutas, et Euroopa Tulevikukonvent viis uude põhiseaduslikku leppesse seisukohad, mille järgi Regioonide Komiteel on koos Euroopa Parlamendiga kanda oluline roll kohaliku tasandi kaasamisel Euroopa Liidu tegevusse.

Tunne Kelam tegi ettepaneku luua püsivad infovahetuse ja koostöösidemed Eesti omavalitsuste esindajatega. Tema väitel on Eestil väikese ja uue liikmesriigina head võimalused rahvuslikuks koostööks, mida ei lõhesta siseriiklikud poliitilised erimeelsused.

Kelami sõnul tuleb Eesti ainsat esindajat regionaalarengukomisjonis võimalikult hästi ära kasutada, et edastada tema kaudu Euroopa Parlamendile meie piirkondlike probleeme ja leida parimaid vahendeid nende lahendamiseks. Tunne Kelam kirjeldas ka Euroopa Parlamendi uue, EL järgmise finantsperspektiivi kujundamises osaleva komisjoni võimalusi. Kohtumisel osalejad tõdesid ühiselt, et jätkatakse vastastikust konsulteerimist ja tihedat koostööd niihästi Brüsselis kui ka Eestis.

Regioonide Komitee on Euroopa Liidu nõuandva staatusega institutsioon, mille liikmeteks on liikmesriikide kohalike ja regionaalsete omavalitsuste esindajad. Komitee loomise peamiseks eesmärgiks oli tagada, et Euroopa Liidu otsuste tegemisel võetaks kuulda ka kohalike ja regionaalsete omavalitsuste häält, kuna omavalitsused kui kodanikele lähemalseisvad üksused tunnevad kõige paremini tegelikke kohalikke olusid.

Kohtumisel osalesid Eesti delegatsiooni liikmed Margus Lepik, Kurmet Määrsepp, Sirje Tobreluts, Teet Kallasvee, Mart Mäeker, Urve Erikson, Jüri Ellram ja Uno Silberg. Kohtumisest võtsid osa ka Brüsselis viibivad Eesti Maaomavalitsuste Liidu juhatuse liikmed.

Euroopa ei tohi vaadata kõrvale Moskva katsetest rakendada topeltstandardeid demokraatia hindamisel Venemaa lähiriikides.

29. septembril toimus Euroopa Parlamendi Venemaa-delegatsiooni esimene sisuline kohtumine. Tunne Kelam rõhutas kohtumisel, et Euroopa Liit on jõudnud olukorda, kus suhetes Venemaaga tehnilised ja diplomaatilised vahendid enam edasi ei vii. Vaja on tegeleda põhiprobleemiga s.o. Venemaa tegeliku seisundiga ning tema eemaldumisega demokraatiast.

Kelam soovitas võtta delegatsioonis arutusele septembri keskel avaldatud nn. Saja kirja EL ja NATO juhtidele. Kirja põhiline järeldus on see, et Lääne senine strateegia Venemaaga suhtlemisel on nurjumas. "Käes on aeg mõelda, kuidas ja millisel määral me samastume Putini Venemaaga ning kui tõsiselt EL on valmis toetama ehtsalt demokraatlikke arenguid," sõnas Kelam kohtumisel.

Tunne Kelami arvates ei tohiks Euroopa Liit lasta end Venemaa poolt lõhestada ega lubada Moskva ühepoolsete nõudmiste programmi endale peale suruda. See probleem avaldub näiteks Venemaa katsetes kujutada Lätit ja Eestit probleemsete riikidena. Uued liikmeriigid on selgelt täitnud kõik Kopenhaageni kriteeriumid. Veelgi enam - Lätis ja Eestis on loodud mittepõlisrahvaste esindajatele märksa avaramad võimalused oma keele ja kultuuri viljelemiseks kui mõneski vanemas liikmesriigis. Tunne Kelami väitel on püüdlused eristada mõningaid uusi liikmeid ülejäänuist meile tuttavad ja tekitavad muret.

Kui Brüssel peaks Moskva stsenaariumi vastu võtma ning Venemaa üha lisanduvate nõudmistega kaasa minema, võib lõpptulemus Euroopa Liidu jaoks tervikuna hukatuslikuks osutuda, "Olgem realistlikud - küsimus pole mitte nn. vähemuste õigustes, vaid kahjuks Venemaa soovimatuses või võimetuses leppida Nõukogude impeeriumi lagunemisega," sõnas Kelam.

Tunne Kelami arvates on EL ja Vene suhete arendamise raamistikus vaja saavutada muudatus Venemaa ametlikus suhtumises lähiajalukku, kus kolme Balti riigi annekteerimist käsitatakse isegi täna kui vabatahtlikku ja rahvusvahelise õigusega kooskõlas olevat tegu.

Delegatsiooni koosolekul kuulati värsket infot Euroopa Parlamendi väliskomisjoni esimehe, sakslase Elmar Broki (pildil) visiidist Vene Duumasse. Saadikutele esines ka Euroopa Komisjoni esindaja Michael Miller, kelle sõnul peab suhete arendamine Venemaaga kujutama endast kompaktsset paketti.

Arutelul nenditi mitmeid püsivaid raskusi suhete arendamisel. Miller reageeris Tunne Kelami sõnavõtule selge tõdemusega, et Eesti ja Läti on täitnud Kopenhaageni kriteeriumid ning täidavad neid jätkuvalt.

Milleri hinnangul moodustab muulasteintegreerumisel väga olulise komponendi venekeelse elanikkonna hoiak.

Puuetega inimeste küsimuste lahendamine tugevdab solidaarsust ühiskonnas.

24. septembril kohtus Tunne Kelam Brüsselis Euroopa Puuetega Inimeste Foorumil osalenud Eesti delegatsiooniga. Kohtumisel arutati puuetega inimeste probleeme nii Eestis kui ka Euroopas. Samuti arutati kõikides liikmes-riikides peagi täisulatuses vastu võetava puuetega inimeste direktiivi puudutavaid küsimusi.

Euroopa Parlamendi puuetega inimeste toetusrühmaga liitunud Tunne Kelam nõustus täielikult arvamusega, et puuetega inimeste küsimuste lahendamine puudutab kõiki eluvaldkondi, mitte ainult sotsiaalsfääri. Erilist tähelepanu tuleb pöörata puuetega inimestega elujärje parandamisele suunatud vahendite suurendamisele, et moodsa tehnika võimaluste ärakasutamise tagada puuetega inimestele võrdne osalemine ühiskonna elus.

Kelami arvates peab riigieelarvest tagama Eesti puuetega inimeste esindusorganisatsioonidele stabiilse rahastamise. Ta tunnustas Eesti Puuetega Inimeste Koja tegevust puuetega inimeste probleemide lahendamisel ja toetuse saamisel.

"Mul on väga hea meel, et kõik Riigikogu fraktsioonid toetavad puuetega inimeste küsimuste kiiret ja süsteemset lahendamist. See aitab kaasa kogu elanikkonnale elukvaliteedi parandamisele ning tugevdab solidaarsust ühiskonnas," arvas Kelam. Tunne Kelam lubas aktiivselt osaleda Euroopa Parlamendi puuetega inimeste toetusgrupi tegevustes, et vahendada puuetega inimeste küsimuste teematikat nii Eesti puuetega inimeste organisatsioonidele kui teadvustada Eesti puuetega inimeste olukorda Euroopa Parlamendi tasandil.

Euroopa Parlamendi puuetega inimeste toetusrühma näol on tegemist ühe vanema ja aktiivsema fraktsioonidevahelise ühendusega, mis on kaasa aidanud puuetega inimeste õiguste teadvustamisele üle Euroopa. Koostöös toetusrühmaga toimus 2003. a. Brüsselis esimene Puuetega Inimeste Euroopa Parlament.